မာတိကာ

- – ပထမအကြိမ်ထုတ်ဝေခြင်းမှတ်ချက် ၅
- – သိပ္ပံမောင်ဝ အမည်ခံ ဦးစိန်တင် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ၉
- – သိပ္ပံမောင်ဝ ခေတ်စမ်းသမား မဖြစ်မီက စာတမ်း ၂၃
- ၁။ ယူနီဗာစတီ ဘွိုင်းကောက် ၃၂
- ၂။ အမျိုးသားနေ့ ၄၀
- ၃။ ခေတ်စမ်းကဗျာ (နံပါတ် ၁) ၄၃
- ၄။ ခေတ်စမ်းကဗျာ (နံပါတ် ၂) ၄၈
- ၅။ ခေတ်စမ်းကဗျာ (နံပါတ် ၃) ၅၃
- ၆။ ခေတ်စမ်းကဗျာ (နံပါတ် ၄) ၅၈
- ၇။ ခေတ်စမ်းကဗျာ (နံပါတ် ၄ က) ၆၃
- ၈။ ခေတ်စမ်းကဗျာ (နံပါတ် ၄ ခ) ၆၈
- ၉။ ခေတ်စမ်းပုံပြင်များ (သမိုင်း) ၇၃
- ၁၀။ ခေတ်စမ်းပုံပြင်များ (ဝါကျတိုရှည်ကိစ္စ) ၇၇
- ၁၁။ ကပြားစာပေ ၈၁
- ၁၂။ ခေတ်စမ်းစာပေ ၈၆
- ၁၃။ စကားပလေ့ဗွာ (ဦးစိန္တာ) ၉၂
- ၁၄။ စကားပလေ့ဗွာ ဦးစိန္တာ (မှုကွဲ) ၉၄
- ၁၅။ ခေတ်စမ်းစာပေ (အယ်ဒီတာ့ထံပေးစာ) ၉၆
- ၁၆။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ဦးစိန္တာသို့) ၉၈
- ၁၇။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ဆုံးဖြတ်ချက်) ၉၉
- ၁၈။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ချီးလိုသူများသို့) ၁၀၅
- ၁၉။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ဆုံးဖြတ်ချက်) ၁၀၉

- ၂၀။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ကိုစည်သူ သို့) ၁၁၁
- ၂၁။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ပေးစာ ၁) ၁၁၇
- ၂၂။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ပေးစာ ၂) ၁၁၉
- ၂၃။ ခေတ်စမ်းစာပေ (ပေးစာ ၂ မူကွဲ) ၁၂၀
- ၂၄။ ကာလပေါ် ဝတ္ထုများ (သမိုင်း) ၁၂၃
- ၂၅။ ဝတ္ထုများ ၁၂၈
- ၂၆။ ကောလိပ်ကျောင်းသားဝတ္ထု (ဝေဖန်စာ) ၁၃၃
- ၂၇။ သူရဲကောင်းသုံးယောက် (ဝေဖန်စာ) ၁၃၆
- ၂၈။ သူရဲကောင်းသုံးယောက် (ဝေဖန်စာ မူကွဲ) ၁၃၈
- ၂၉။ ရာမဝတ္ထု (ဝေဖန်စာ) ၁၄၀
- ၃၀။ ယိုးဒယားနှင့် ဆင်မြူရယ်ဝှိုက် (ဝေဖန်စာ) ၁၄၄
- ၃၁။ မြန်မာဝတ္ထု အဆင့်အတန်း ၁၄၈
- ၃၂။ မဟာဆန်ချင်သူ (ဝေဖန်စာ) ၁၅၃
- ၃၃။ မြန်မာပြဇာတ်များ (သမိုင်း) ၁၅၇
- ၃၄။ ကာလပေါ် မဂ္ဂဇင်းများ ၁၆၃
- ၃၅။ မဂ္ဂဇင်းများ ၁၆၈
  - (က) သူရိယမဂ္ဂဇင်း (ဝေဖန်စာ) ၁၆၉
  - (ခ) ဂန္ထလောက (ဝေဖန်စာ) ၁၇၃
  - (ဂ) တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်း (ဝေဖန်စာ) ၁၇၆
- ၃၆။ အရက်သမား ဦးဖိုးကျား (အယ်ဒီတာ့ထံပေးစာ) ၁၈၂
- ၃၇။ ရန်ကုန်တွင် ရှေးဦးစွာထုတ်ဝေသော လောကီသုတပညာ သတင်းစာ ၁၈၅
- ၃၈။ သူရိယသတင်းစာ ၁၉၀
- ၃၉။ မြန်မာ့ဂီတာ ၁၉၇
- ၄၀။ မြန်မာ့ပန်းချီပညာ (သမိုင်း) ၂၀၁
- ၄၁။ မြန်မာ့ပန်းချီပညာ (မူကွဲ) ၂၀၆
- ၄၂။ ဆရာဇော်နှင့် ဆရာညာဏ် ၂၁၁
- ၄၃။ ဣတ္ထိယ (ဝေဖန်စာ) ၂၁၅
- ၄၄။ စိန်ခေါင်ခြည် (ဝေဖန်စာ) ၂၁၉
- ၄၅။ အီတာလီသွား မှတ်တမ်း ၂၂၃

- ၄၆။ ဦးပုညနှင့် အဂ္ဂိရတ် မေတ္တာစာ (စုံစမ်းချက်) ၂၃၀
- ၄၇။ မှတ်တမ်းပြိုင်ပွဲနှင့် ပြိုင်ပွဲ အစီရင်ခံစာ ၂၃၆
- ၄၈။ အစမ်းစာပြိုင်ပွဲ အစီရင်ခံစာ ၂၃၉
- ၄၉။ ဝေဖန်စာပြိုင်ပွဲ အစီရင်ခံစာ ၂၄၁
- ၅၀။ ကျောင်းသုံးစာအုပ် ၂၄၃
- ၅၁။ စာအုပ်အသင်း ၂၄၆
- ၅၂။ မြန်မာစာစီစာကုံး (နံပါတ် ၁) ၂၅၀
- ၅၃။ မြန်မာစာစီစာကုံး (နံပါတ် ၂) ၂၅၄
- ၅၄။ ပုဂံဝနီထောက်မင်း (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ၂၅၈
- ၅၅။ ဦးကျော်ဒွန်း (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ၂၆၃
- ၅၆။ တက္ကသိုလ်ဆရာကြီးဦးမှား (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ၂၆၇
- ၅၇။ ပါမောက္ခဦးဖေမောင်တင် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ၂၇၀
- ၅၈။ ဇဝန (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ၂၇၅
- ၅၉။ စန္ဒရားကိုကျော် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ၂၇၈
- ၆၀။ ခေတ်စမ်းဆရာ ၁ (ဆရာဦးသာမောင်) ၂၈၁
- ၆၁။ ခေတ်စမ်းဆရာ ၂ (မြို့အုပ်မင်း) ၂၈၄
- ၆၂။ ခေတ်စမ်းဆရာ ၃ (ပုလိပ်မင်း) ၂၈၉
- ၆၃။ ခေတ်စမ်းဆရာ ၄ (တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်) ၂၉၄
- ၆၄။ ရှေးခေတ်ပညာတော်သင် ၂၉၉
- ၆၅။ ခြင်းကစားခြင်း (ဖိုးခတ်ချင်သို့) ၃၀၁
- ၆၆။ ခြင်းလုံး ၃၁၁
- ၆၇။ ကျေးလက်ပြုပြင်ရေး (သိပ္ပံမောင်ဝသို့) ၃၁၅
- ၆၈။ မိဘများသို့ မေတ္တာလက်ဆောင် ၃၂၂
- ၆၉။ ဘုရားပွဲနှင့် ပတ်သက်သော စီမံချက်များ ၃၂၇
- ၇၀။ ပြန်၍ကြည့်သော် ၃၃၀
- ၇၁။ ခေါင်းကြီးပိုင်း ၃၃၃
- ၇၂။ စာစွဲခြင်း ၃၃၆

■

ပထမအကြိမ်ထုတ်ဝေခြင်း မှတ်ချက်

> မောင်မြသွင် .... က စာပေဝေဖန်သူ သက်သက်ဖြစ်လေသည်။ Critic ဆိုပါတော့။ မောင်ဝကလည်း Novelist ဝတ္ထုဆရာ။ တင်မောင်မြင့်ကတော့ လမ်းညွှန်ဆရာ Essayist။ သူ့နေရာနှင့် သူ့နေရာကိုး။

ဟူ၍ ဦးစိန်တင်သည် ၁၊ ၈၊ ၃၃ နေ့စွဲပါ သူ့စာတစ်စောင်တွင် ရေးလိုက်ကြောင်းကို မြန်မာ့စွယ်စုံစမ်းကျမ်း 'ဦးစိန်တင်' အခန်း၌ ဖတ်ရပါသည်။ ဦးစိန်တင်သည် ဤကလောင်အမည် ၃ မျိုးကိုမျှမက ခံယူခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းရပ် ၃ မျိုးကိုမျှမက ရေးခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားဖူးပါသည်။ ယခုအခါတွင်ကား သူခံယူခဲ့သော ကလောင်အမည် အများကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရပြီ။ သူ ရေးခဲ့သော အကြောင်းရပ် အများကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရပြီ။ မည်သို့ တွေ့ရပါသနည်း။

၁၉၃၃ ခု၊ ၃၄ ခု၊ ၃၅ ခုနှစ်တို့တွင် ရေးခဲ့သော စာများ၏ (ဖူးစကာက်စက္ကူနှင့်) လက်ခံစာမူများကို ဦးစိန်တင်သည် စုပေါင်းချုပ်လုပ်ကာ အနောင့်၌ 'အထွေထွေ၊ ဒုတိယတွဲ၊ ဦးစိန်တင်၊ အိုင်စီအက်' ဟူ၍ ရွှေစာလုံး ထိုးထားသော စာအုပ်ကြီး တစ်အုပ်ကို ဒေါ်ခင်သန်းမြင့် (ဦးစိန်တင်၏ဇနီး) ထံတွင် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရပါသည်။ ယင်းစာအုပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လေ့လာကြည့်သည်။ ဤသို့ လေ့လာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဦးစိန်တင်၏ အခြား ကလောင်အမည်များနှင့် အခြား အကြောင်းရပ် အရေးအသားများကို တွေ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအထွေထွေ စာအုပ်ပါ လက်ခံစာမူများတွင် ဦးစိန်တင်သည် ကြိုးကြား ကြိုးကြား ကလောင်အမည် ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့ကို ကောက်ယူလိုက်သောအခါ အချုပ်အားဖြင့် (၁) မောင်မြသွင်၊ (၂) မောင်လှမောင်၊ (၃) မောင်မောင်၊ (၄) ဦးကာသလ၊ (၅) မောင်ခကျွေး၊ (၆) သတင်းစာဖတ်သူတစ်ဦး၊ (၇) မောင်ကကြီး၊

(၈) မောင်ယပလက်၊ (၉) ဦးသဏ္ဍ၊ (၁၀) မောင်သိန်းဖေ၊ (၁၁) မဏိ၊ (၁၂) ဝတ္ထုဆရာတစ်ဦး၊ (၁၃) အမှန်ကြိုက်သူ၊ (၁၄) ဦးသာမောင်၊ (၁၅) ဘီလပ်ပြန်၊ (၁၆) ခေတ်စမ်းမောင်၊ (၁၇) ခြင်းသမားသခင်၊ (၁၈) မောင်လူအေး၊ (၁၉) ခင်ခင်ထွေး ဟူ၍ ၁၉ မျိုး တွေ့ရပါသည်။ ဤ ၁၉ မျိုးတွင် 'မောင်မြသွင်' နှင့် 'မောင်လူအေး' တို့ကို လူသိများပါသည်။ 'မောင်ကကြီး'၊ မောင်ခကျွေး၊ 'မောင်ယပလက်၊ 'မဏိ' တို့ကို ဦးစိန်တင်၏ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများ သိကြပါသည်။ ကျန်အမည်တို့ကိုကား မည်သူမျှ သိပုံမပေါ်ပါ။ ဦးစိန်တင် ကိုယ်တိုင်ပင်လည်း မှတ်မှ မှတ်မိပေမည်။ 'သိပ္ပံမောင်ဝ' အမည် မပါသည်မှာ အထက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မောင်ဝမှာ ဝတ္ထုဆရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပုံရပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤ 'ခေတ်စမ်းစာပေ အထွေထွေ' တွင် ခေတ်စမ်းပုံပြင်ခေါ် ဝတ္ထုမျိုး မပါဟူ၍ကား မဆိုနိုင်ပါ။ 'ခေတ်စမ်းဆရာ' ခေါ်သည့် စာ ၄ ပုဒ်သည် ဝတ္ထုများပင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို 'သိပ္ပံမောင်ဝ' ဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် လက်မှတ်မထိုးခဲ့သည်ကို မသိရပါ။

အကြောင်းအရပ်များကို ကြည့်ပြန်သော (၁) ယူနီဗာစီတီ ဘွိုင်ကောက်နှင့် အမျိုးသားနေ့၊ (၂) ခေတ်စမ်းစာပေ၊ (၃) ဝတ္ထု၊ (၄) ပြဇာတ်၊ (၅) မဂ္ဂဇင်း၊ (၆) သတင်းစာ၊ (၇) ဂီတ၊ (၈) ပန်းချီ၊ (၉) ရုပ်ရှင်၊ (၁၀) မှတ်တမ်း၊ (၁၁) ရှေးစာပေ၊ (၁၂) စာပေပြိုင်ပွဲ၊ (၁၃) ကျောင်းသုံးစာအုပ်၊ (၁၄) စာအုပ်အသင်း၊ (၁၅) စာစီစာကုံး၊ (၁၆) အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ (၁၇) ခေတ်စမ်းဆရာ၊ (၁၈) ပညာတော်သင်၊ (၁၉) ခြင်းလုံး၊ (၂၀) ကျေးလက်ပြုပြင်ရေး၊ (၂၁) ကလေးသူငယ်၊ (၂၂) ဘုရားပွဲ ဟူ၍ မြန်မာ့ မျက်မှောက်ဘဝနှင့် များစွာ အကျုံးဝင်သော အကြောင်းရပ်များကို တွေ့ရပါသည်။ တစ်ဖန် ဤစာတို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာကြည့်သောအခါ ဦးစိန်တင်သည် 'ဝေဖန်ခြင်း'၊ 'ချီးမွမ်းခြင်း'၊ 'အားပေးခြင်း' တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ ရေးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အထက်ပါတို့ကို ပြန်၍ ချုပ်ကြည့်သော် ဥပမာတစ်ခုကို မြင်ယောင်လာပါသည်။ ဤ 'ခေတ်စမ်းစာပေ အထွေထွေ' တို့သည် ဥပမာအားဖြင့် လှည်းဘီးစကြာနှင့် တူပါသည်။ 'အမျိုးသားရေး' သည် 'လှည်းပုံတောင်း' နှင့် တူပါသည်။ 'အကြောင်းရပ်' တို့သည် 'ဘီးထောက်' နှင့် တူပါသည်။ 'ဝေဖန်ခြင်း'၊ 'ချီးမွမ်းခြင်း'၊ 'အားပေးခြင်း' တို့သည် 'တကူ' များနှင့် တူပါသည်။ တကူတို့ဖြင့် ချုပ်ကိုင်ထိန်းသိမ်းထားသော ဘီးထောက်တို့သည် လှည်းပုံတောင်းကို ဦးတိုက်၍ နေသကဲ့သို့ ဝေဖန်ခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ အားပေးခြင်းတို့ဖြင့် ချုပ်ကိုင်ထိန်းသိမ်းထား

သော အကြောင်းရပ်တို့သည် အမျိုးသားရေးကို ဦးတိုက်နေကြသည်ကို မြင်ယောင်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးစိန်တင် တွေးသမျှ ရေးသမျှသည် ထိုခေတ် ထိုအခါက ထင်ရှားသော 'အမျိုးသားရေး ကြိုးပမ်းကြပါ' ဆိုသည့် စာနှင့်အညီ ဖြစ်နေသည်ကို သတိပြုမိပါသည်။ သို့သော် ဤစာတို့၏ တန်ဖိုးကို ဖြတ်ဖို့ရန် ကျွန်ုပ်တို့အားမထုတ်လိုပါ။ စာဖတ်ပရိသတ်နှင့် သမိုင်းဆရာတို့၏ ဆန္ဒအရ ဖြတ်နိုင်ကြပါသည်။ တိမ်မြုပ်နေသော စာပေကဏ္ဍတစ်ရပ်ကို မိမွေးတိုင်း ဖမွေးတိုင်း ပြန်လည်ဖော်ထုတ်နိုင်ခွင့်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်တောင်းအားရ ဖြစ်မိသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ခံစားရသော အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ပါသည်။

ဤခေတ်စမ်းစာများမှ အချို့ကို စာနယ်ဇင်း အဟောင်းတို့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ဖူးပါသည်။ အချို့ကား ယခုမှသာ တွေ့ရပါသည်။ လက်ခံစာမူများနှင့် ပုံနှိပ်စာများ ထပ်တူထပ်မျှ မတူဘဲ အချို့အချို့ နေရာတို့တွင် ကွဲပြားချက် ရှိလိမ့်မည်ဟု ထင်နိုင်စရာ အကြောင်းများ ရှိပါသည်။ ဤအချက်တို့ကို စာပေသမိုင်း သုတေသီတို့ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစိန်တင်သည် အစမ်းသဘောဖြင့် အကြမ်းဖျင်းရေးခဲ့သော စာတိုစာစများကိုလည်း 'မူကွဲ' များအဖြစ် ဤတွင် ထည့်သွင်းပုံနှိပ်လိုက်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ စာပေသမိုင်း သုတေသီတို့သည် ဦးစိန်တင်၏ လုပ်ပုံလုပ်နည်းကို အကဲခတ်နိုင်ရအောင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာမူတို့ကို စုပေါင်းချုပ်လုပ်စဉ်က ဦးစိန်တင်သည် ကာလအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကြောင်းရပ်အားဖြင့် လည်းကောင်း ရှေ့နောက်ခွဲခြား စီစဉ်လိုက်ပုံ မရပါ။ မပျောက်မပျက်ရအောင်သာလျှင် စုစည်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပုံရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာတို့ကို ပုံနှိပ်မည် ပြုသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် သာမန် စာဖတ်သူတို့အတွက် သင့်နိုးအံ့ထင်သည့်အတိုင်း ပြန်လည် စီစဉ်လိုက်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နေရာကျပြီ၊ မှန်ပြီ ဟူ၍ သုတေသီတို့ မယူကြစေလိုပါ။

နိဂုံးချုပ်အနေနှင့်ကား ဤစာတို့ကို ပုံနှိပ်ခွင့်ပြုသော မူပိုင်ရှင် ဒေါ်ခင်သန်းမြင့်ကို များစွာ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်လိုပါသည်။ ဤစာမူတို့နှင့် စပ်၍ ဝင်ရောက် ကူညီသော စာပေဗိမာန် ဒေါ်တင်ထွေးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ အကြံဉာဏ်ပေးကြသော ဆရာဇော်ဂျီနှင့် ဆရာမင်းသုဝဏ်တို့ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ဦးစိန်တင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို သုံးခွင့်ပြုသော ဘာသာပြန်စာပေအသင်းကြီးကိုလည်း များစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းပြုပါသည်။

(စပယ်ဦးစာပေ)